

ปีที่ 52 ฉบับที่ 39 : 8 ตุลาคม 2564

Volume 52 Number 39: October 8, 2021

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

การสอบสวนการระบาดของโรคมือเท้าปาก อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2563

(Outbreak Investigation of Hand-Foot-Mouth disease
in Nong Kung Si district, Kalasin Province, October-November 2020)

✉ w_sornpeng@yahoo.com

วาสนา สอนเพ็ง, รัชณี นันทนุช, ประวีณา ลัชชาพงษ์, พนิดา กัณหากุล, รินธรรม จารุภาพัน
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข**บทคัดย่อ**

บทนำ : วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น (สคร.7) พบการระบาดของโรคมือเท้าปากในพื้นที่อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอหนองกุงศรี โรงพยาบาลหนองกุงศรี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภูซำดำ ดำเนินการสอบสวนโรค ช่วงวันที่ 6-12 พฤศจิกายน 2563 เพื่อยืนยันการระบาดและการวินิจฉัยโรค ทราบการกระจายตัวของโรค ทราบปัจจัยเสี่ยง และให้ข้อเสนอแนะมาตรการควบคุมโรค

วิธีการศึกษา : ศึกษาระบาดของโรคมือเท้าปาก อ.หนองกุงศรี ทบพทวนเวชระเบียนผู้ป่วย และสัมภาษณ์ครู-ผู้ปกครองเด็กป่วยที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศึกษาทางห้องปฏิบัติการโดยเก็บ Throat Swab ส่งตรวจหาเชื้อสาเหตุ และศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่ 2 แห่ง

ผลการศึกษา : พบการระบาดของโรคมือเท้าปากที่อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ตั้งแต่ต้นเดือนกันยายนเป็นต้นมา โดยมีแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้น ช่วงวันที่ 15 ตุลาคม-12 พฤศจิกายน 2563 พบผู้ป่วยรวม 19 ราย ไม่พบผู้เสียชีวิต จากการค้นหาที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกกลาง 4 ราย โดยเป็นชาย 10 ราย หญิง 9 ราย อายุต่ำสุด

1 ปี สูงสุด 6 ปี กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ 2-3 ปี จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 26.32) อาการทางคลินิกพบมากที่สุด คือ แผลในปาก 18 ราย (ร้อยละ 94.74) รองลงมา คือ ใช้ 16 ราย (84.21) ผื่น/แผลที่ฝ่ามือ 14 ราย (73.68) และผื่น/แผลที่ฝ่าเท้า 12 ราย (63.16) ผู้ป่วยกระจายอยู่ใน 4 ตำบล คือ ต.ดงมูล 10 ราย ต.โคกเครือ 4 ราย ต.หนองใหญ่ 3 ราย และ ต.หนองบัว 2 ราย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบสารพันธุกรรม Coxsackievirus A16 ปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ การเล่นคลุกคลีกันของกลุ่มเด็ก การใช้มือที่ไม่สะอาดหยิบของเข้าปาก การใช้แก้วน้ำ-ของเล่น-เครื่องเขียนร่วมกัน การจัดเก็บที่นอนในตู้เป่านกหวีด และการแขวนผ้าเช็ดหน้าและแปรงสีฟันร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ : 1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งเตือนการระบาดไปยังเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/โรงเรียนและชุมชนต่าง ๆ ในพื้นที่ ทราบ 2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุข ประเมินความพร้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อปรับปรุงพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 3) เครือข่ายสาธารณสุขเฝ้าระวังการระบาดของโรคอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง และให้สุศึกษาเรื่องโรคมือเท้าปาก แก่ครู ผู้ปกครอง และเด็ก ทั้งในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและในชุมชน

คำสำคัญ : โรคมือเท้าปาก, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, อำเภอหนองกุงศรี, จังหวัดกาฬสินธุ์, Coxsackievirus

◆ การสอบสวนการระบาดของโรคมือเท้าปาก อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2563	561
◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 39 ระหว่างวันที่ 26 กันยายน-2 ตุลาคม 2564	570
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 39 ระหว่างวันที่ 26 กันยายน-2 ตุลาคม 2564	571

บทนำ

โรคมือเท้าปาก (Hand Foot Mouth Disease) เป็นโรคติดต่อที่พบบ่อยในเด็กโดยเฉพาะเด็กอายุน้อยกว่า 10 ปี สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัสกลุ่มเอนเทอโรไวรัสซึ่งมีหลายสายพันธุ์ ผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่ไม่แสดงอาการหรือพบอาการเพียงเล็กน้อย เช่น ไข้ เจ็บปาก น้ำลายไหล รับประทานอาหารได้น้อย (เนื่องจากมีแผลในปาก) มีผื่นเป็นจุดแดงหรือตุ่มน้ำใสบริเวณฝ่ามือ ฝ่าเท้า รอบก้น และอวัยวะเพศ อาจพบผื่นตามลำตัวและแขน/ขาได้ มักพบอาการประมาณ 2-3 วันและดีขึ้นจนหายภายใน 1 สัปดาห์ ส่วนใหญ่อาการไม่รุนแรง บางรายพบภาวะขาดน้ำจากการรับประทานอาหารและดื่มน้ำน้อยลง บางรายเกิดอาการรุนแรงและเสียชีวิตได้⁽¹⁾ สำหรับสายพันธุ์ที่ก่อโรค ได้แก่ Coxsackievirus group A type 16 (พบบ่อย) และ group A type 4, 5, 9 และ 10 ; group B type 2 และ 5 ซึ่ง Coxsackie A16 นั้นมักก่ออาการที่ไม่รุนแรง โดยเด็กที่ติดเชื้อจะหายเป็นปกติภายใน 7-10 วัน^(2,3)

ในอดีตโรคมือเท้าปาก ไม่ได้ได้รับความสนใจมากนักเนื่องจากอาการไม่รุนแรงและหายได้เอง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2540-2541 พบการระบาดของโรคมือเท้าปาก ในมาเลเซีย ได้หวั่น และสิงคโปร์ โดยพบอาการรุนแรงคือเกิดภาวะก้นสมองอักเสบ หัวใจล้มเหลว และน้ำท่วมปอดเฉียบพลัน (Acute pulmonary edema) ส่งผลให้พบเด็กเสียชีวิตจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุน้อยกว่า 5 ปี จากการสอบสวนโรคพบว่าส่วนใหญ่เกิดจากเชื้อ EV71 โดยเด็กบางคนเกิดอาการรุนแรงโดยไม่มีผื่นหรือแผลที่มือเท้าปากที่ชัดเจน⁽⁴⁻⁶⁾ ในการระบาดที่ได้หวั่นพบว่าร้อยละ 30 เกิดจาก EV71 ที่มีอาการทางสมองร่วมด้วย อาจเป็นแบบ aseptic meningitis ที่ไม่รุนแรงหรือมีอาการคล้ายโปลิโอ⁽⁷⁻⁹⁾ ส่วนที่รุนแรงมากจนอาจเสียชีวิตพบเป็น Encephalitis โดยพบอาการอักเสบที่ส่วนก้นสมอง (brain stem) อาการหัวใจวาย หรือเกิดภาวะน้ำท่วมปอด^(10,11)

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาส
นายแพทย์ดำรงกุล อังชุตักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
อองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์จักรรัฐ พิทยาวงศ์อานนท์

บรรณาธิการวิชาการ : นายแพทย์ธราวิทย์ อุปพงษ์

กองบรรณาธิการ

คณะทำงานด้านบรรณาธิการ กองระบาดวิทยา

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สยมภูจินันท์ ศศิธันว์ มาแอดิออน พชร ตรีหมอก

วันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 ทีมตระหนักฐานการณ์สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น (สคร.7) ได้วิเคราะห์สถานการณ์โรคมือเท้าปาก และพบจำนวนผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก ของพื้นที่อำเภอหนองสูง จังหวัดกาฬสินธุ์ สูงกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาและสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง อีกทั้งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะที่ตำบลดงมูล อำเภอหนองสูง นั้นพบการระบาดสูงสุดและยังพบการระบาดต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้ป่วยส่วนใหญ่พบในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่าง ๆ และส่วนน้อยพบในชุมชน ทีมปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรค สคร.7 จึงได้ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอหนองสูง โรงพยาบาลหนองสูง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภูยัง ดำเนินการสอบสวนโรคในพื้นที่ตำบลดงมูล อำเภอหนองสูง ช่วงวันที่ 6-12 พฤศจิกายน 2563

วัตถุประสงค์

1. เพื่อยืนยันการระบาดและการวินิจฉัยโรค
2. เพื่อทราบการกระจายตัวของโรคตามบุคคล เวลา และสถานที่
3. เพื่อทราบปัจจัยเสี่ยงในการเกิดโรค
4. เพื่อให้ข้อเสนอแนะด้านมาตรการควบคุมโรค

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนา

1.1 ทบทวนสถานการณ์โรคมือเท้าปาก ในเด็กอายุไม่เกิน 10 ปี ย้อนหลัง 5 ปี เปรียบเทียบกับสถานการณ์ปัจจุบันของตำบลดงมูล อำเภอหนองสูง จังหวัดกาฬสินธุ์ จากรายงาน 506 และ E1 ของศูนย์ระบาดวิทยาอำเภอหนองสูง

1.2 ทบทวนเวชระเบียนผู้ป่วยที่โรงพยาบาลและค้นหาผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มเติมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่ตำบลดงมูล อำเภอหนองสูง โดยได้คัดเลือกมา 2 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกกลางและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไทรทอง ในช่วงวันที่ 15 ตุลาคม-12 พฤศจิกายน 2563 โดยสัมภาษณ์ครูที่เลี้ยงที่ศูนย์เด็กเล็กและผู้ปกครองเด็กที่ป่วย ใช้แบบสอบถามเฉพาะรายของกองระบาดวิทยา ปี พ.ศ. 2558 สำหรับนิยามผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก ได้ปรับจากแนวทางการรายงานโรคติดต่ออันตรายและโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 โดยกองระบาดวิทยา ดังนี้

ผู้ป่วยสงสัย หมายถึง เด็กอายุต่ำกว่า 7 ปี ที่อาศัยอยู่ในตำบลดงมูล อำเภอหนองสูง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอาการทางคลินิกอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ คือ ไข้ มีแผลเปื่อยหลายแผลในปากและมีอาการเจ็บ และมีตุ่มน้ำพองขนาดเล็กที่ฝ่ามือ นิ้วมือ

ฝ่าเท้า รอบกัน และอวัยวะเพศ โดยมีวันเริ่มป่วยในช่วงวันที่ 15 ตุลาคม-12 พฤศจิกายน 2563

ผู้ป่วยเข้าข่าย หมายถึง ผู้ป่วยสงสัยที่มีข้อมูลทางระบาดวิทยาเชื่อมโยงกับผู้ป่วยยืนยัน

ผู้ป่วยยืนยัน หมายถึง ผู้ป่วยสงสัยที่มีผลตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสเอนเทอโร หรือ มีผลการตรวจซีรัมคู่ต่างกันอย่างน้อย 4 เท่าของระดับแอนติบอดีต่อไวรัสเอนเทอโร หรือ โดยแพทย์วินิจฉัยเป็นโรคมือเท้าปาก

2. การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

ศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไป รวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่คัดเลือกมาจำนวน 2 แห่ง

3. การศึกษาทางห้องปฏิบัติการ

เก็บตัวอย่าง Throat Swab จากผู้ป่วยเพื่อส่งตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสที่เป็นสาเหตุหลักของโรคมือเท้าปาก ณ สถาบันบำราศนราดูร จำนวน 2 ตัวอย่างจากผู้ป่วย 2 ราย

เครื่องมือและสถิติที่ใช้ ใช้แบบสอบถามโรคเฉพาะรายสำหรับผู้ป่วยโรคมือเท้าปากของกองระบาดวิทยา

สถิติที่ใช้ สถิติเชิงพรรณนาแสดงด้วยจำนวนและร้อยละ

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนา

ข้อมูลทั่วไป

อำเภอหนองงูศรี ประกอบด้วย 9 ตำบล ได้แก่ ตำบลหนองใหญ่ ตำบลโคกเครือ ตำบลดงมูล ตำบลหนองหิน ตำบลหนองสรวง ตำบลหนองบัว ตำบลเสาเล้า ตำบลหนองงูศรี และตำบลลำหนองแสน แบ่งเป็นเทศบาล 5 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 5 แห่ง ประกอบด้วย 113 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 13,148 หลังคาเรือน จำนวนประชากรทั้งสิ้น 65,276 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านภูมิศาสตร์ ทิศเหนือติดกับอำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ และอำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี ทิศตะวันออกติดกับอำเภอสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ และอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ทิศใต้ติดกับอำเภอเมือง อำเภอยางตลาด และอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ทิศตะวันตกติดกับอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ และอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น

สถานการณ์โรคมือเท้าปาก

จากข้อมูลเฝ้าระวังโรคโดย รง.506 จังหวัดกาฬสินธุ์ วันที่ 1 มกราคม-31 ตุลาคม 2563 พบผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก จำนวนทั้งสิ้น 109 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 11.14 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้เสียชีวิต พบผู้ป่วยเป็นเพศชาย 55 ราย เพศหญิง 54 ราย

อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 1.02 : 1 กลุ่มอายุที่พบอัตราป่วยสูงสุด คือ 0-4 ปี คิดเป็น 208.56 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ 5-9 ปี (16.25 ต่อประชากรแสนคน) และ 10-14 ปี (1.72 ต่อประชากรแสนคน) ตามลำดับ อำเภอหนองงูศรีพบอัตราป่วยสูงสุด คือ 88.59 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ นามน (71.10 ต่อประชากรแสนคน) และร่องคำ (60.35 ต่อประชากรแสนคน)

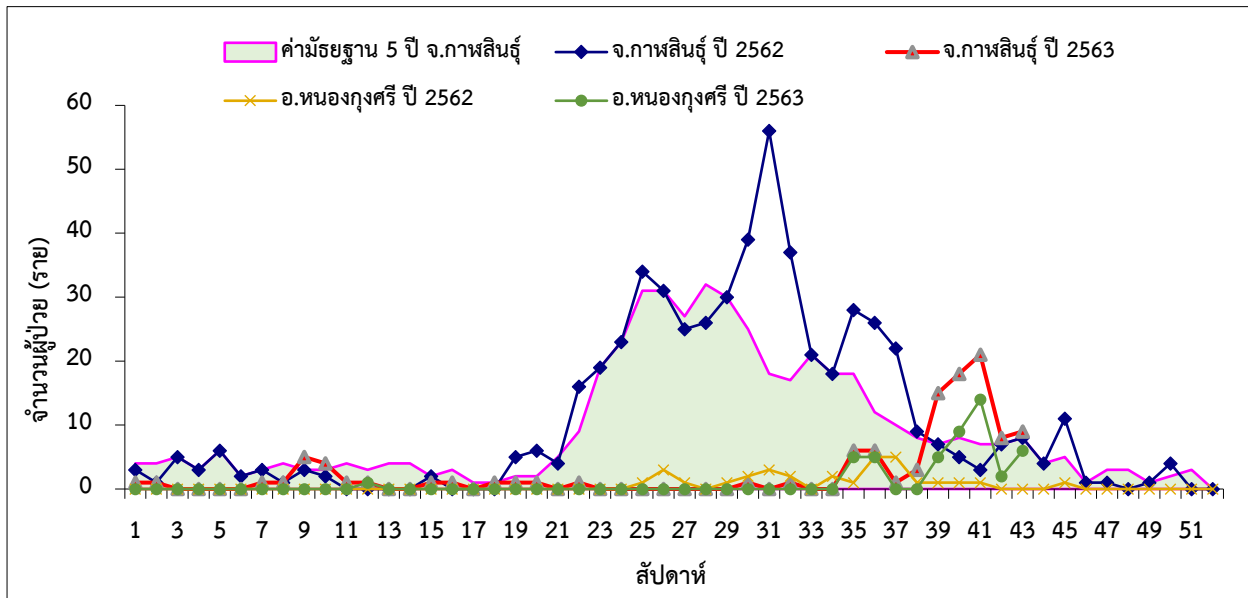
ในช่วงวันที่ 1 มกราคม-31 ตุลาคม 2563 อำเภอหนองงูศรีพบผู้ป่วยโรคมือเท้าปากทั้งสิ้น 48 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 77.75 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 1 : 1.40 กลุ่มอายุที่พบอัตราป่วยสูงสุด คือ 3-4 ปี ร้อยละ 50 รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 0-2 ปี ร้อยละ 43.10 และ 5-6 ปี ร้อยละ 6.90 ตามลำดับ ผู้ป่วยกระจายอยู่ใน 7 ตำบล โดยพบผู้ป่วยสูงสุดที่ตำบลดงมูล (อัตราป่วย 234.69 ต่อประชากรแสนคน) รองลงมา คือ ตำบลหนองบัว (137.48 ต่อประชากรแสนคน) ตำบลหนองใหญ่ (87.09 ต่อประชากรแสนคน) ตำบลโคกเครือ (29.07 ต่อประชากรแสนคน) ตำบลหนองงูศรี (26.48 ต่อประชากรแสนคน) ตำบลหนองสรวง (26.23 ต่อประชากรแสนคน) และตำบลเสาเล้า (17.12 ต่อประชากรแสนคน) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแนวโน้มการระบาดของผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก จังหวัดกาฬสินธุ์ และอำเภอหนองงูศรี (รูปที่ 1) พบว่าจำนวนผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่สัปดาห์ที่ 35 เป็นต้นมา โดยช่วง 5 สัปดาห์ที่ผ่านมาพบจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง

ข้อมูลการเจ็บป่วย

ในช่วงวันที่ 15 ตุลาคม-12 พฤศจิกายน 2563 ได้ทำการทบทวนเวชระเบียนผู้ป่วยโรงพยาบาลหนองงูศรี และการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 แห่ง พบผู้ป่วยจำนวนทั้งสิ้น 19 ราย ไม่พบผู้เสียชีวิต โดยเป็นผู้ป่วยนอก 12 ราย ผู้ป่วยใน 3 ราย และเป็นผู้ป่วยที่ค้นหาเพิ่มเติมจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกกลาง 4 ราย ไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไทรทอง แบ่งเป็นชาย 10 ราย หญิง 9 ราย คิดเป็นอัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 1.1 : 1 อายุต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 6 ปี กลุ่มอายุที่พบผู้ป่วยสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 1-2 ปี และ 2-3 ปี จำนวนกลุ่มละ 5 ราย เท่ากัน (ร้อยละ 26.32)

พบผู้ป่วยรายแรกวันที่ 15 ตุลาคม 2563 พบผู้ป่วยสูงสุดในวันที่ 31 ตุลาคม 2563 จำนวน 4 ราย พบรายสุดท้ายวันที่ 8 พฤศจิกายน 2563 จากการเฝ้าระวังโรคเป็นเวลา 2 สัปดาห์หลังพบผู้ป่วยรายสุดท้าย ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มเติมทั้งที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหนองงูศรีและจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 2 แห่ง (รูปที่ 2)

ที่มา: รายงาน 506 สสจ.กาฬสินธุ์

รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก จังหวัดกาฬสินธุ์ และอำเภอหนองกุงศรี ปี พ.ศ. 2563 เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562 และค่ามัธยฐานรายสัปดาห์ 5 ปีย้อนหลัง (ปี พ.ศ. 2558–2562)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ วันที่ 15 ตุลาคม–12 พฤศจิกายน 2563 จำแนกตามกลุ่มอายุ (N = 19 ราย)

กลุ่มอายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
≤1 ปี	3	15.79
1 ปี 1 วัน–2 ปี (1–2 ปี)	5	26.32
2 ปี 1 วัน–3 ปี (2–3 ปี)	5	26.32
3 ปี 1 วัน–4 ปี (3–4 ปี)	4	21.05
4 ปี 1 วัน–5 ปี (4–5 ปี)	1	5.26
5 ปี 1 วัน–6 ปี (5–6 ปี)	1	5.26
รวม	19	100

อาการและอาการแสดงทางคลินิกที่พบมากที่สุด คือ แผลในปาก 18 ราย (ร้อยละ 94.74) รองลงมา คือ ใช้ 16 ราย (84.21) ผื่น/แผลที่ฝ่ามือ 14 ราย (73.68) ผื่น/แผลที่ฝ่าเท้า 12 ราย (63.16) และผื่น/แผลที่ก้น 2 ราย (10.53)

พบผู้ป่วยกระจายอยู่ใน 4 ตำบล สูงสุดในตำบลดงมูล จำนวน 10 ราย (ร้อยละ 52.63) รองลงมา คือ โคกเครือ 4 ราย (ร้อยละ 21.05) หนองใหญ่ 3 ราย (ร้อยละ 15.79) และหนองบัว 2 ราย (ร้อยละ 10.53) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

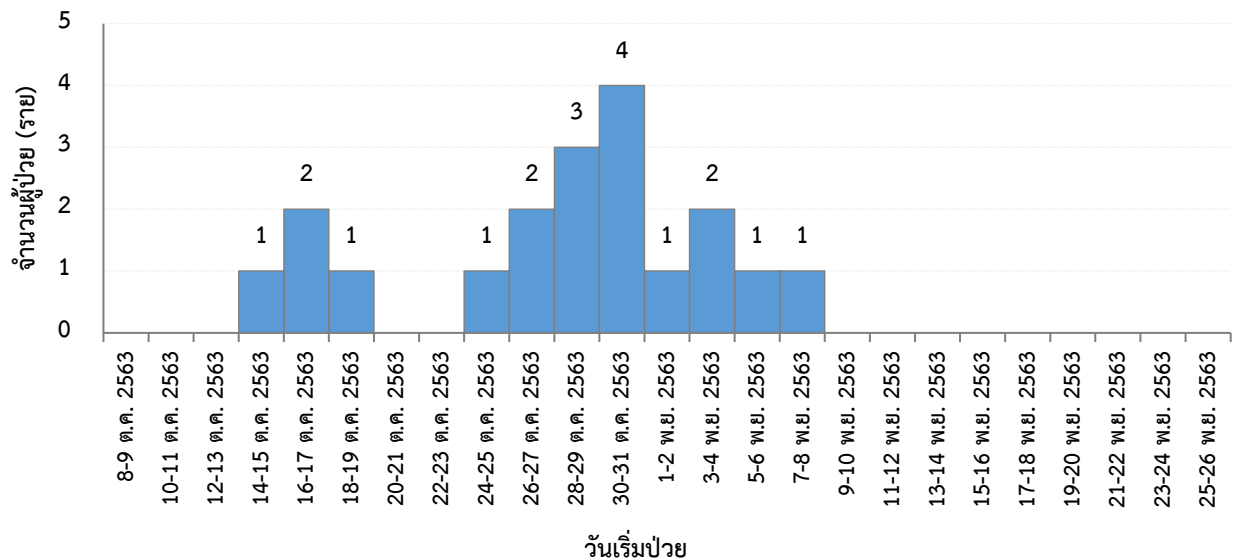
2.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกกลาง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกกลาง ตำบลดงมูล อำเภอหนองกุงศรี

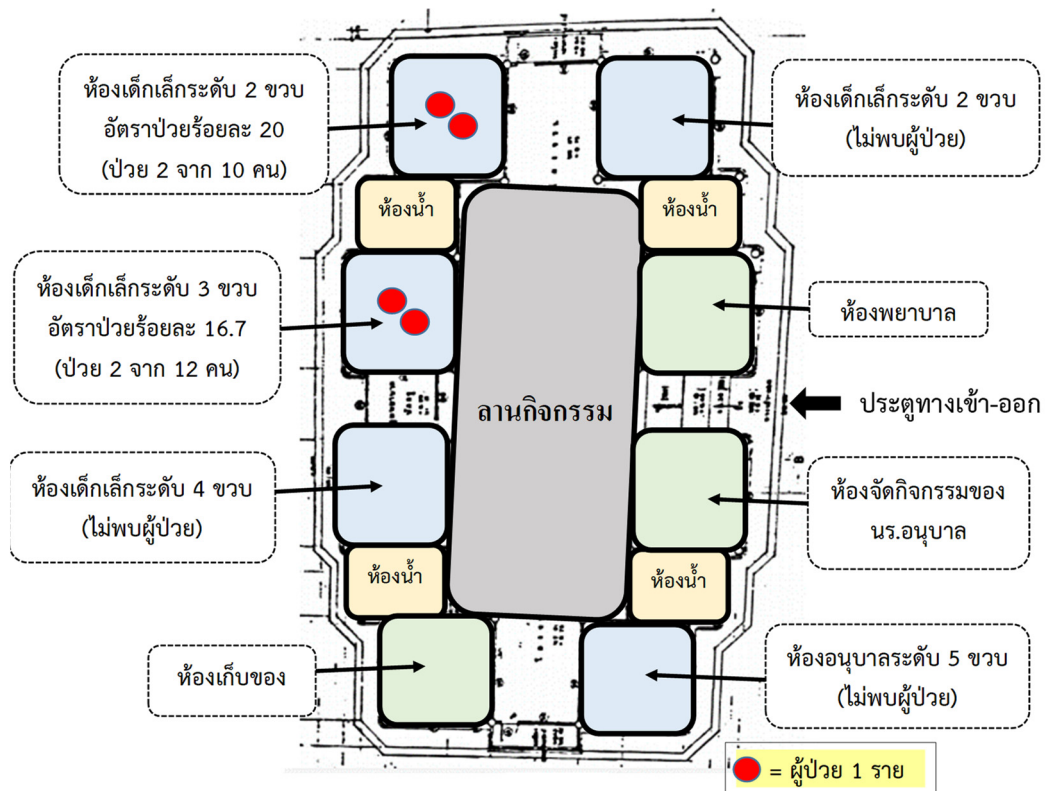
จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นอาคารคอนกรีตชั้นเดียว ภายในอาคารเป็นพื้นที่โล่ง เด็กนักเรียน 48 คน อายุ 2–6 ปี ครูและเจ้าหน้าที่ 7 คน แบ่งเป็น 4 ชั้นเรียนดังนี้

- ห้องเด็กเล็กระดับอายุ 2 ขวบ จำนวน 2 ห้อง (10 คน/ห้อง)
- ห้องเด็กเล็กระดับอายุ 3 ขวบ จำนวน 1 ห้อง (12 คน)
- ห้องเด็กเล็กระดับอายุ 4 ขวบ จำนวน 1 ห้อง (8 คน)
- ห้องอนุบาลระดับอายุ 5 ขวบ จำนวน 1 ห้อง (8 คน)

ภายในห้องเรียนและทำกิจกรรมเป็นพื้นที่โล่ง อากาศถ่ายเทสะดวก พื้นห้องปูด้วยกระเบื้อง ห้องน้ำอยู่แยกออกไปจากห้องเรียนเป็นสัดส่วน โดยมีอยู่ 4 ห้องทั้งฝั่งชายและขวาของตัวอาคาร ภายในห้องน้ำประกอบด้วยห้องสุขา 3 ห้อง บริเวณลานอาบน้ำซึ่งมีฝักบัวอยู่ 5 จุด และบริเวณสำหรับล้างมือ/ซักล้าง การจัดเก็บของใช้ต่าง ๆ ภายในศูนย์พบวางปะปนกัน เช่น ที่นอน ผ้าเช็ดมือ ของใช้ส่วนตัว และของเล่น เป็นต้น อาหารกลางวันมีแม่บ้านรับผิดชอบปรุงสำเร็จมาจากข้างนอกและนำมาส่งที่ศูนย์ฯ ทุกวันที่มีการเปิดเรียน น้ำดื่มส่งเป็นแบบถังจากโรงงานในพื้นที่ซึ่งมีเลขที่ อย.ครบถ้วน จากนั้นจึงนำมาเทใส่ถังกวดน้ำสแตนเลสที่มีฝาปิดมิดชิดเพื่อให้เด็กกดดื่ม แก้วน้ำดื่มพบวางรวมกันอยู่ในถาดวาง ซึ่งมีโอกาสที่เด็กจะใช้แก้วน้ำร่วมกันและใช้ซ้ำแก้วเดิม น้ำใช้เป็นน้ำบาดาลที่ทางเทศบาลนำมาใส่ถังเก็บน้ำไว้ให้ ยังไม่มีระบบน้ำประปาเนื่องจากยังเป็นศูนย์ใหม่ ผลตรวจวัดระดับคลอรีนอิสระคงเหลือในถังน้ำใช้พบยังไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก อำเภอหนองงูเห่า จำแนกตามวันเริ่มป่วย วันที่ 15 ต.ค.-12 พ.ย. 2563 (N = 19 ราย)

รูปที่ 3 แผนผังโครงสร้างของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกกลาง และจำนวนผู้ป่วยที่พบจากการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม

2.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไทรทอง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไทรทอง ตำบลตมภูล อำเภอหนองงูเห่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โครงสร้างเป็นอาคารคอนกรีตชั้นเดียว มี 1 ห้องเรียน ภายในห้องที่ใช้เรียนและทำกิจกรรมจะเป็นพื้นที่ค่อนข้างแคบ พื้นห้องปูด้วยกระเบื้อง ห้องน้ำห้องส้วมอยู่ในห้องเรียนของใช้และของเล่นเด็กจัดเก็บในชั้นโดยวางปะปนกัน มีเด็กนักเรียน 9 คน (อายุ 2-4 ขวบ) ครู 1 คน ผู้ดูแลเด็ก 1 คน แม่บ้าน 1 คน

อาหารกลางวันมีแม่บ้านรับผิดชอบปรุงที่โรงครัวซึ่งอยู่ด้านหลังติดกับตัวอาคารเรียน น้ำดื่มผลิตจากโรงงานในพื้นที่ซึ่งมีเลขที่ อย. ครบถ้วน โดยครูนำมาเทใส่ถังกวดน้ำสแตนเลสที่มีฝาปิดมิดชิด แก้วน้ำดื่มพบวางรวมกันอยู่ในถาดวาง มีโอกาสที่เด็กจะใช้แก้วน้ำร่วมกันและใช้ซ้ำแก้วเดิม น้ำใช้เป็นน้ำประปาหมู่บ้าน ผลการตรวจวัดระดับคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำยังไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

รูปที่ 4 สภาพทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกกลาง

รูปที่ 5 สภาพทั่วไปของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไทรทอง

3. ผลการศึกษาทางห้องปฏิบัติการ

จากตัวอย่าง Throat Swab ซึ่งเก็บจากเด็กที่กำลังป่วย จำนวน 2 ราย ส่งตรวจที่สถาบันบำราศนราดูร ผลตรวจพบสารพันธุกรรมของเชื้อ Coxsackie virus A16 ทั้ง 2 ราย

อภิปรายผล

การระบาดของโรคมือเท้าปาก อ้าเภอหนองกงครั้งนี้ พบใน 3 แหล่งหลัก คือ 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) โรงเรียนประถมศึกษา และ 3) ชุมชน โดยพบพฤติกรรมเสี่ยงของกลุ่มผู้ป่วย เช่น การใช้มือที่ไม่สะอาดหยิบของเข้าปาก และการใช้แก้วน้ำ ของเล่น และเครื่องเขียนร่วมกัน สอดคล้องกับการระบาดที่จังหวัดมหาสารคามและศรีสะเกษก่อนหน้านี้^(12,13) จากการสอบสวนโรคพบว่า “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกกลาง” เพิ่งได้อาคารที่สร้างเสร็จใหม่ จึงมีโครงสร้างอาคารและสถานที่ที่สอดคล้องตามมาตรฐานและถูกสุขลักษณะ โดยห้องเรียน ห้องน้ำ และห้องทำกิจกรรมแบ่งเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน โดยความเสี่ยงต่อการระบาดที่พบ ได้แก่ การจัดเก็บที่นอนในตู้ปะปนกัน การแขวนผ้าเช็ดหน้าและแปรงสีฟันรวมกัน การวางแก้วน้ำดื่มรวมกันในถาดวาง และการใช้เครื่องเขียนและของเล่นต่าง ๆ ร่วมกัน ในขณะที่ “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไทรทอง” นั้นมีขนาดเล็กกว่าโดยมีเพียงห้องเรียนเดียว ความเสี่ยงที่พบ ได้แก่ ห้องเรียนคับแคบใช้เรียน ทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงรับประทานอาหารอยู่ที่เดียวกัน ห้องน้ำห้องส้วมอยู่ภายในห้องเรียน การจัดวางวัสดุอุปกรณ์ของใช้ของเด็กในชั้นปะปนกัน และการวางแก้วน้ำดื่มรวมกันในถาดวาง สำหรับน้ำใช้ของศูนย์เด็กเล็กทั้ง 2 แห่งพบเป็นน้ำบาดาลที่ทางเทศบาลจัดไว้ให้

เนื่องจากยังไม่มีระบบน้ำประปา จากการตรวจวัดระดับคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำพบยังไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

สำหรับความเสี่ยงที่พบต่อการระบาดในชุมชนมีหลายสมมติฐาน เช่น ช่วงเวลาดังกล่าวตรงกับเทศกาลงานบุญทอดกฐิน ซึ่งมีเด็กจากหลายหมู่บ้านติดตามผู้ปกครองมาที่วัดและได้เล่นคลุกคลีกัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของการแพร่ระบาดของโรคในชุมชนและระหว่างต่างชุมชน (เช่น การระบาดจากหมู่บ้านและตำบลข้างเคียง) นอกจากนี้ยังพบผู้ป่วยบางรายมีพี่หรือน้องซึ่งเรียนอยู่คนละโรงเรียนซึ่งตั้งอยู่ต่างตำบลกัน โดยโรงเรียนดังกล่าวก็พบการระบาดของโรคมือเท้าปากเช่นเดียวกัน จึงมีความเป็นไปได้ว่า อาจมีการแพร่ระบาดระหว่างโรงเรียนและบ้านซึ่งอยู่ต่างตำบลกัน

สรุปผลการศึกษา

พบการระบาดของโรคมือเท้าปากในพื้นที่อำเภอหนองกงศรีจังหวัดกาฬสินธุ์ ตั้งแต่กลางเดือนกันยายนเป็นต้นมา โดยมีแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้น สำหรับช่วงวันที่ 15 ตุลาคม-12 พฤศจิกายน 2563 พบผู้ป่วยทั้งสิ้น 19 ราย ไม่พบผู้เสียชีวิต เป็นเพศชาย 10 ราย เพศหญิง 9 ราย อายุต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 6 ปี กลุ่มอายุที่พบสูงสุด คือ 2-3 ปี จำนวน 5 ราย (ร้อยละ 26.32) เป็นผู้ป่วยจากการค้นหาเพิ่มเติมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกกลางจำนวน 4 ราย อาการและอาการแสดงที่พบมากที่สุด คือ แผลในปาก 18 ราย (ร้อยละ 94.74) รองลงมา คือ ไข้ 16 ราย (ร้อยละ 84.21) ผื่น/แผลที่ฝ่ามือ 14 ราย (ร้อยละ 73.68) และผื่น/แผลที่ฝ่าเท้า 12 ราย (ร้อยละ 63.16) พบผู้ป่วยใน 4 ตำบล คือ ต.ดงมูล 10 ราย ต.โคกเครือ 4 ราย ต.หนองใหญ่ 3 ราย และ ต.หนองบัว 2 ราย

ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบสารพันธุกรรม Cocksackievirus A16 ปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ การเล่นคลุกคลีกันของกลุ่มเด็ก การใช้มือที่ไม่สะอาดหยิบของเข้าปาก การใช้แก้วน้ำ-ของเล่น-เครื่องเขียนร่วมกัน การจัดเก็บที่นอนในตู้ปะปนกัน และการแขวนผ้าเช็ดหน้าและแปรงสีฟันรวมกัน ภายหลังจากดำเนินมาตรการควบคุมโรคและเฝ้าระวังโรคเป็นเวลา 2 สัปดาห์ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มเติม จึงถือว่าการระบาดได้ยุติลง

มาตรการป้องกันควบคุมโรคที่ได้ดำเนินการ

1. หยุดการเรียนการสอนภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกกลางเป็นการชั่วคราวเป็นเวลา 7 วัน เพื่อทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสต่าง ๆ ภายในศูนย์รวมถึงการติดตามอาการเจ็บป่วยของเด็กแต่ละคนจากผู้ปกครอง

2. ให้คำแนะนำแก่ครูและเจ้าหน้าที่เทศบาลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การจัดทำแฟ้มประวัติสุขภาพประจำตัวเด็กทุกคน การแยกเด็กป่วย การส่งเสริมกิจกรรมล้างมืออย่างถูกวิธีและเป็นประจำสม่ำเสมอ การจัดให้มีแก้วน้ำดื่มประจำตัวเด็กแต่ละคน การจัดเก็บเครื่องนอนและของใช้ส่วนตัวของเด็กแต่ละคนไม่ให้ปะปนกัน และการจัดหาน้ำดื่ม/น้ำใช้ที่สะอาดได้มาตรฐาน เป็นต้น

3. เฝ้าระวังสถานการณ์โรคมือเท้าปาก ในอำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ต่อเนื่องเป็นเวลอย่างน้อย 2 เท้าระยะพักตัว

ข้อเสนอแนะด้านมาตรการควบคุมโรค

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งเตือนการระบาดของโรคมือเท้าปาก ไปยังเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/โรงเรียนและชุมชนต่าง ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบทราบ เพื่อให้เกิดความตระหนักและเฝ้าระวังอาการเจ็บป่วยของบุตรหลานและเด็กเล็กในพื้นที่ เพื่อให้ได้รับการรักษาและการป้องกันควบคุมโรคอย่างทัน่วงที

2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ประเมินความพร้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบ เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานต่อไป

3. เครือข่ายสาธารณสุขอำเภอหนองกุงศรี ควรเฝ้าระวังการระบาดของโรคมือเท้าปาก อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เนื่องจากการระบาดรอบนี้พบแพร่กระจายไปในหลายหมู่บ้านและตำบล โดยเน้นการดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคอย่างทัน่วงทีที่ก่อนระบาดเป็นวงกว้าง และควรให้สุศึกษาเรื่องโรคมือเท้าปาก วิธีการป้องกันควบคุมโรค แก่ครู ผู้ปกครอง และเด็ก ทั้งในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและในชุมชน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้และทักษะในการจัดการ

ตนเองตลอดจนสิ่งแวดล้อมให้ปลอดจากโรคอย่างยั่งยืน (เกิดความรอบรู้ทางด้านสุขภาพ)

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณนายแพทย์ธวัช อุปพงษ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่น ที่คอยให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการดำเนินการสอบสวนและเขียนรายงานการสอบสวนโรค ขอขอบคุณ คณะเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอหนองกุงศรี โรงพยาบาลหนองกุงศรี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลภูซัง เทศบาลตำบลงุมูล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโคกกลาง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไทรทอง ที่สนับสนุนข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสอบสวนโรคครั้งนี้ รวมถึงได้ร่วมออกสอบสวนโรคในพื้นที่ ส่งผลให้การสอบสวนโรคครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดีและการระบาดสงบในที่สุด

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการป้องกันควบคุมโรคติดต่อในศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลสำหรับครูผู้ดูแลเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 1 บอริ่งบูบี พับลิชชิง จำกัด; 2558.
2. สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือมาตรฐานการเฝ้าระวังและการสอบสวนโรคมือเท้าปาก. กรุงเทพฯ: สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข; 2550.
3. กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. โรคมือเท้าปาก [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 23 พ.ย. 2563]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.boe.moph.go.th/fact/Hand-Foot-Mouth.htm>.
4. Passorn Punyahotra. Hand Foot Mouth Disease [Internet]. 2019 January 23. [cite 2020 September 6] Available from: <http://samitivejhospitals.com/article/detail/hand-foot-mouth-diseases>.
5. ศรัณยู ศรีจันทร์ทองศิริ. โรคมือเท้าปาก [อินเทอร์เน็ต]. 2561 [เข้าถึงเมื่อ 23 พ.ย. 2563]. เข้าถึงได้จาก: http://med.nu.ac.th/dpMed/file/Knowledge/141_1018-05-01.pdf
6. กองโรคติดต่อทั่วไป สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. การสอบสวนการระบาดของโรคติดต่อเชื้อประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: กองโรคติดต่อทั่วไป สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข; 2543. หน้า 77-87.

7. Chang L, Hsia S, Wu C, et al. Outcome of enterovirus 71 infections with or without stage-based management: 1998 to 2002. *Pediatr Infect Dis J* 2004; 23(4): 327–31.
8. Lin T, Chang L, Hsia S, et al. The enterovirus 71 outbreak in Taiwan: pathogenesis and management. *Clin Infect Dis*. 2002;34 (Suppl 2): s52–7.
9. สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. ความรู้เรื่องโรคมือเท้าปาก [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 23 พ.ย. 2563]. เข้าถึงได้จาก: <http://203.157.15.4/surdata/disease.php?ds=71>
10. คณะทำงานด้านการรักษาพยาบาล กรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการวินิจฉัยและดูแลรักษาโรคมือเท้าปาก ฉบับวันที่ 12 กรกฎาคม 2555 [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 5 พ.ย. 2563]. เข้าถึงได้จาก http://dcd.ddc.moph.go.th/uploads/pdf/baby/13.7.58/HFMD_CPG.pdf
11. สำนักโรคระบาดวิทยาและกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. แนวทางการดำเนินงานป้องกันควบคุมการระบาดของโรคมือเท้าปาก สำหรับแพทย์ [อินเทอร์เน็ต]. 2555 [เข้าถึงเมื่อ 5 พ.ย. 2563]. เข้าถึงได้จาก: <http://dcd.ddc.moph.go.th/informations/view/645>
12. บัณฑิต พิทักษ์, สุรสิทธิ์ ศรีวิรัตน์, สมบูรณ์ แพนสมบัติ, กฤษดา น้อยสุวรรณ, ญานีกร สีสุรี, ศิริพร พูลมี. รายงานการสอบสวนโรคมือเท้าปากในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนประถมศึกษา ตำบลเก็ง อำเภอมือ จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารโรงพยาบาลมหาสารคาม*. 2560;14:47-56.
13. วัฒนา เข้มทอง, วชิรศักดิ์ ยั่งยืน, อำนวยชัย ดวงตะวัน, ฐิติวัฒน์ ศรีปัด. การระบาดของโรคมือเท้าปาก จากเชื้อ Enterovirus 71 ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสนาย ตำบลพิมาย อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ ระหว่างวันที่ 5-30 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 [อินเทอร์เน็ต] (ม.ป.ท.). [เข้าถึงเมื่อ 5 พ.ย. 2563]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.ssko.moph.go.th/web/cdc/attachments/article/98/1.สอบสวนโรคมือเท้าปากปรางค์กู่ปรับ.doc>

แนะนำการอ้างอิงสำหรับบทความนี้

วาสนา สอนเพ็ง, รัชนี นันทนุช, ประวีณา สักขาพงษ์, พนิดา กัณหากุล, รินธรรม จารุภานัน. การสอบสวนการระบาดของโรคมือเท้าปาก อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2563. รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ประจำสัปดาห์. 2564; 52: 561–9.

Suggested citation for this article

Sornpeng W, Nantanuch R, Satchapong P, Kanhakul P, Charupash R. Outbreak Investigation of Hand-Foot-Mouth disease in Nong Kung Si district, Kalasin Province, October–November 2020. *Weekly Epidemiological Surveillance Report*. 2021; 52: 561–9.

Outbreak Investigation of Hand-Foot-Mouth disease in Nong Kung Si district, Kalasin Province, October–November 2020

Authors: Wasana Sormpeng, Ratchanee Nantanuch, Praweena Satchapong, Panida Kanhakul, Rintham Charupash

*Office of Disease Prevention and Control Region 7, Khon Kaen Province, Department of Disease Control,
Ministry of Public Health, Thailand*

Abstract

Background: On 2nd November 2020, Office of Disease Prevention and Control region 7 had detected the epidemic of Hand-Foot-Mouth disease (HFMD) in Nong Kung Si district, Kalasin province. A joint investigation team conducted to investigate the outbreak during 6–12 November 2020. The objectives were to confirm the outbreak and the diagnosis, to describe the distribution of the outbreak, to identify the risk factors and to recommend the disease control measures.

Methods: The descriptive epidemiologic study was performed. We reviewed the HFMD situations of Nong Kung Si district, reviewed the medical records and interviewed the teachers as well as the guardians at the kindergartens. The laboratory study was performed by sending throat swab specimens for causative agents testing. The environmental study was also conducted at two local kindergartens.

Results: The HFMD epidemic of Nong Kung Si district, Kalasin province had occurred since September 2020. During 15 October–12 November 2020, there were 19 HFMD cases (nine females and ten males) with no death, four cases were found from active case finding. The lowest and highest age were 1 and 5 years old. Most cases were 2–3 years old (26.32%). Most common clinical manifestations were ‘Oral ulcers’ (94.74%) followed by ‘Fever’ (84.21%), ‘Palm rash’ (73.68%), and ‘Sole rash’ (63.16%), respectively. The laboratory results showed Coxsackievirus A16. The risk factors among the children at kindergartens were ‘Closed contact with each other’, ‘Eating food with unwashed-bare hands’, ‘Sharing glasses, toys and stationeries’, ‘Keeping their blankets in the same closet’ and ‘Leaving towels and toothbrushes on the same shelf’.

Recommendations: We recommend (1) the local governments give the announcement about the situation of HFMD to networks of kindergartens/schools and communities, (2) the local governments cooperate with public health agencies in evaluating the kindergartens in order to close the gap and achieve with the standard criteria, (3) public health networks conduct the HFMD surveillance and closely monitor the HFMD situation, and give health education about HFMD to the teachers, the guardians and the children both at the kindergartens and the communities.

Keyword: hand-foot-mouth, kindergarten, Nong Kung Si district, Kalasin province, Coxsackievirus

อิรฟาน เปาะเยาะ, ฐิตินันท์ กล่ำศิริ, ฉันทยา อภินันท์เกียรติ, วราภรณ์ เอมะรุจิ, นัทธพงศ์ อินทร์ครอง, กิรณา เทวอักษร,
เจษฎา ธนกิจเจริญกุล

ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่ 39 ระหว่างวันที่ 26 กันยายน–2 ตุลาคม 2564 ทีมตระหนักรู้
สถานการณ์ กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคพิษจากสารตะกั่ว จังหวัดราชบุรี พบผู้ป่วย 1 ราย
เพศชาย อายุ 27 ปี สัญชาติเมียนมา อาศัยอยู่ที่ตำบลห้วยไผ่ อำเภอ
เมือง จังหวัดราชบุรี อาชีพรับจ้างทำงานหลอมตะกั่วในโรงงานแปรรูปเหล็ก มีอาการปวดท้องรอบ ๆ สะดือ เป็น ๆ หาย ๆ ประมาณ 3 เดือน เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลราชบุรี เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2564 ด้วยอาการคลื่นไส้อาเจียน 10 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล ส่งตรวจวิเคราะห์ระดับตะกั่วในเลือดทางห้องปฏิบัติการพบค่าตะกั่วในเลือด 73.4 ไมโครกรัมต่อเดซิลิตร แพทย์ให้การวินิจฉัย พิษจากสารตะกั่ว (Lead Poisoning) และรักษาด้วยการล้างพิษหลอดเลือดผ่านทางน้ำเกลือ (Chelation therapy) ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ โดยได้รับคำแนะนำจากศูนย์พิษวิทยารามาริบัติ และส่งกลับมาพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลราชบุรี ผู้ป่วยถูกจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลราชบุรี เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2564 ปัจจุบันผู้ป่วยอาการดีขึ้น สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 ราชบุรี ได้ให้คำแนะนำเรื่องการตรวจสิ่งแวดล้อม อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล และวางแผนลงสอบสวนโรคเพิ่มเติมในสถานประกอบการ

2. โรคเมลิออยโดสิส จังหวัดบุรีรัมย์ พบผู้ป่วย 1 ราย เพศชาย อายุ 52 ปี สัญชาติเดนมาร์ก ไม่มีโรคประจำตัว อาชีพธุรกิจส่วนตัว ขณะป่วยพักอาศัยอยู่ที่ตำบลวังเหนือ อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2564 ด้วยอาการไข้ 38–39 องศาเซลเซียส ไอมีเสมหะ อ่อนเพลีย หนาวสั่น เหงื่อออกมาก และปัสสาวะแสบขัด จึงเข้ารับการรักษาครั้งแรกเป็นผู้ป่วยในที่ รพ.เอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ วันที่ 22 กันยายน 2564 ส่งตัวอย่างเลือดและเสมหะตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการด้วยการเพาะเชื้อ ผลพบเชื้อ *Burkholderia pseudomallei* แพทย์ให้การวินิจฉัยโรคเมลิออยโดสิส ขณะนี้อยู่ระหว่างการรักษา ประวัติการเดินทาง ปัจจุบันผู้ป่วยอยู่ที่พัทยา จังหวัดชลบุรี แต่งงานกับภรรยาชาวจังหวัดบุรีรัมย์ นาน ๆ ครั้งจึงจะเดินทางกลับมาเยี่ยมบ้านภรรยา หมู่ที่ 6 ตำบลวังเหนือ อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์

และในปี พ.ศ. 2564 ผู้ป่วยและภรรยาเดินทางไปจังหวัดบุรีรัมย์ 3 ครั้ง เพื่อรับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 เดินทางครั้งสุดท้าย คือ วันที่ 10–17 กันยายน 2564 ระหว่างที่อยูบุรีรัมย์ ผู้ป่วยมักจะเดินออกกำลังกายตอนเช้าซึ่งเป็นทางเดินพื้นดิน ผู้อาศัยร่วมบ้านที่บุรีรัมย์ประกอบด้วยภรรยา พ่อแม่ภรรยา (ข้าราชการบำนาญ) และแม่บ้าน (ไปเช้าเย็นกลับ) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปลัดพริก ได้ลงสอบสวนในพื้นที่วันที่ 28–30 กันยายน 2564 คัดกรองผู้อาศัยร่วมบ้านและเพื่อนบ้านใกล้เคียง จำนวน 5 คน ไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม สภาพสิ่งแวดล้อมรอบบ้านผู้ป่วยค่อนข้างสะอาด ไม่มีน้ำขัง เลี้ยงสุนัข 1 ตัว ปัจจุบันมีฝนตกแต่น้ำไม่ท่วม สำหรับพื้นที่ ตำบลวังเหนือ อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ ยังไม่เคยพบผู้ป่วยโรคนี้มาก่อน

การดำเนินการ

1. ทีมสอบสวนควบคุมโรค สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 นครราชสีมาให้คำแนะนำการสอบสวนและเฝ้าระวังโรคเมลิออยโดสิส เพิ่มเติมแก่ผู้รับผิดชอบในพื้นที่โรงพยาบาลบ้านด่าน

1.1 แนะนำผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น เบาหวาน และผู้ที่มีบาดแผลควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสดินหรือแหล่งน้ำ (เช่น ในนาข้าว) ซึ่งเป็นแหล่งที่มีโรคชุกชุม

1.2 ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ ผู้ทำการเกษตรและผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง หรือมีบาดแผล รอยขีดข่วน ในการป้องกันไม่ให้สัมผัสดินและแหล่งน้ำโดยตรง เช่น สวมรองเท้าบูทหรือหากจำเป็นต้องรับทำความสะอาดหลังเสร็จงานทันที

2. เฝ้าระวังผู้ป่วยรายใหม่ในพื้นที่ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปลัดพริก และโรงพยาบาล บ้านด่าน อย่างต่อเนื่อง

3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์ประสานขอข้อมูลจากโรงพยาบาลบุรีรัมย์ เพื่อทบทวนข้อมูลผู้ป่วยโรคเมลิออยโดสิสย้อนหลังและปัจจุบัน หากพบแนวโน้มผู้ป่วยมากขึ้น ควรริบดำเนินการแจ้งเตือนประชาชน และเฝ้าระวังผู้ป่วยรายใหม่ โดยเฉพาะในประชากรกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ เด็ก และผู้ที่มีโรคเรื้อรัง

4. คัดกรองผู้สัมผัสร่วมบ้าน จำนวน 3 ราย และเพื่อนบ้าน
ละแวกใกล้เคียง จำนวน 5 ราย ไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม

สถานการณ์ต่างประเทศ

โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N6 ในคน สาธารณรัฐประชาชนจีน
เว็บไซต์ ProMED เผยแพร่ข่าวจากสื่อออนไลน์แหล่งหนึ่ง
ที่รายงานในวันที่ 29 กันยายน 2564 พบ หญิงอายุ 26 ปี อยู่ทาง
ตอนใต้ของประเทศจีนเสียชีวิตจากโรคไข้หวัดนก สายพันธุ์ H5N6

ท่ามกลางผู้ป่วยที่ถูกแยกกักเพิ่มขึ้น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในฮ่องกง
รายงานเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2564 มีรายงานผู้ป่วยเมื่อต้นเดือนนี้
อีก 3 ราย

นับตั้งแต่พบผู้ป่วยรายแรกในปี 2557 มีรายงานผู้ป่วย
ยืนยันไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N6 เพียง 46 ราย แต่มีรายงานผู้ป่วย
เกือบร้อยละ 25 ในช่วง 2 เดือนครึ่งที่ผ่านมา ซึ่งในช่วงปีที่ผ่านมา
มีรายงานผู้ป่วยอย่างน้อย 22 ราย อยู่ในประเทศจีน ยกเว้นหนึ่ง
รายที่ไม่ได้อยู่ในจีน

รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 39

Reported cases of diseases under surveillance 506, 39th week

✉ sget506@yahoo.com

กลุ่มสารสนเทศทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา

Epidemiological informatics unit, Division of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของ
ปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2564 สัปดาห์ที่ 39

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 39th week 2021

Disease	2021				Case* (Current 4 week)	Mean** (2016-2020)	Cumulative	
	Week 36	Week 37	Week 38	Week 39			2021	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	1	1	0
Influenza	46	66	45	25	182	24521	9086	0
Meningococcal Meningitis	0	0	0	0	0	2	5	1
Measles	3	2	0	0	5	360	186	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	1	0	0
Pertussis	0	0	0	0	0	8	8	0
Pneumonia (Admitted)	1979	1571	1154	760	5464	22568	109946	112
Leptospirosis	17	14	14	6	51	266	712	5
Hand, foot and mouth disease	64	75	72	24	235	5755	17758	0
Total D.H.F.	135	143	107	39	424	8373	7576	6

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานนาย กรุงเทพมหานคร และ กองระบาดวิทยา รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" มิใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)

(CHOLERA, HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE (HFMD), FOOD POISONING, PNEUMONIA (ADMITTED), INFLUENZA, MENINGOCOCCAL MENINGITIS, ENCEPHALITIS, PERTUSSIS, MEASLES, LEPTOSPIROSIS)

(CHOLERA, HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE (HFMD), FOOD POISONING, PNEUMONIA (ADMITTED), INFLUENZA, MENINGOCOCCAL MENINGITIS, ENCEPHALITIS, PERTUSSIS, MEASLES, LEPTOSPIROSIS)

REPORTING AREAS			CHOLERA			HFMD			FOOD POISONING			PNEUMONIA*			INFLUENZA			MENINGOCOCCAL*			PERTUSSIS			MEASLES			LEPTOSPIROSIS												
			Current wk.			Cum. 2021			Current wk.			Cum. 2021			Current wk.			Cum. 2021			Current wk.			Cum. 2021			Current wk.			Cum. 2021									
			C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D									
T total			1	0	0	0	17758	0	24	0	44778	1	323	0	109946	112	760	0	9086	0	25	0	5	1	0	0	509	2	2	0	0	0	186	0	0	742	5	6	0
Northern Region			0	0	0	0	7636	0	14	0	11493	0	98	0	23472	7	135	0	2998	0	15	0	0	0	0	0	158	0	0	0	0	0	35	0	0	95	0	2	0
ZONE 1			0	0	0	0	6134	0	14	0	7454	0	83	0	13953	3	95	0	1502	0	12	0	0	0	0	0	103	0	0	0	0	0	16	0	0	71	0	2	0
Chiang Mai			0	0	0	0	1026	0	0	0	1732	0	0	0	4413	0	1	0	351	0	0	0	0	0	0	0	29	0	0	0	0	0	10	0	0	11	0	2	0
Lamphun			0	0	0	0	235	0	0	0	526	0	0	0	393	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lampang			0	0	0	0	295	0	0	0	900	0	13	0	1298	0	12	0	238	0	1	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	1	0	0	3	0	0	0
Phrae			0	0	0	0	292	0	0	0	634	0	9	0	1089	2	11	0	88	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Nan			0	0	0	0	397	0	1	0	551	0	13	0	809	0	10	0	173	0	2	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0
Phayao			0	0	0	0	719	0	6	0	709	0	15	0	1366	0	25	0	36	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	3	0	0	0	
Chiang Rai			0	0	0	0	2584	0	7	0	2153	0	33	0	3639	1	36	0	518	0	7	0	0	0	0	0	54	0	0	0	0	1	0	0	37	0	2	0	
Mae Hong Son			0	0	0	0	586	0	0	0	349	0	0	0	946	0	0	0	87	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	3	0	0	1	0	0	0	
ZONE 2			0	0	0	0	525	0	0	0	2636	0	15	0	5482	2	21	0	1092	0	3	0	0	0	0	0	22	0	0	0	0	0	16	0	0	22	0	0	0
Uttaradit			0	0	0	0	15	0	0	0	216	0	3	0	471	0	3	0	103	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	3	0	0	0	
Tak			0	0	0	0	174	0	0	0	654	0	4	0	1215	2	1	0	254	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	1	0	0	0	14	0	0	0	0
Sukhothai			0	0	0	0	78	0	0	0	299	0	2	0	507	0	9	0	207	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0	0
Phitsanulok			0	0	0	0	97	0	0	0	1052	0	6	0	799	0	8	0	416	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5	0	0	1	0	0	0	
Phetchabun			0	0	0	0	161	0	0	0	615	0	0	0	2490	0	0	0	112	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0
ZONE 3			0	0	0	0	997	0	0	0	1158	0	0	0	4093	2	21	0	408	0	0	0	0	0	0	33	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0	0	0
Chai Nat			0	0	0	0	20	0	0	0	55	0	0	0	56	0	2	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
Nakhon Sawan			0	0	0	0	324	0	0	0	558	0	0	0	1232	2	0	0	159	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Uthai Thani			0	0	0	0	204	0	0	0	105	0	0	0	781	0	19	0	14	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kamphaeng Phet			0	0	0	0	0	0	0	0	276	0	0	0	1433	0	0	0	169	0	0	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
Phichit			0	0	0	0	166	0	0	0	164	0	0	0	591	0	0	0	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	
ZONE 4			1	0	0	0	1891	0	3	0	7559	1	25	0	25634	68	143	0	1530	0	1	0	2	0	0	0	79	1	0	0	0	0	52	0	0	29	1	0	0
Central Region*			1	0	0	0	1891	0	3	0	7559	1	25	0	25634	68	143	0	1530	0	1	0	2	0	0	0	79	1	0	0	0	0	52	0	0	29	1	0	0
Bangkok			1	0	0	0	706	0	2	0	2157	0	15	0	8187	21	52	0	291	0	0	0	0	0	0	31	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	0	0
ZONE 5			0	0	0	0	240	0	0	0	1723	0	0	0	4113	3	9	0	345	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0
Nonthaburi			0	0	0	0	39	0	0	0	478	0	0	0	798	1	1	0	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pathum Thani			0	0	0	0	24	0	0	0	877	0	0	0	89	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	
P.Nakhon S.Ayutthaya			0	0	0	0	45	0	0	0	565	0	0	0	807	0	0	0	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	
Ang Thong			0	0	0	0	15	0	0	0	54	0	0	0	216	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Lop Buri			0	0	0	0	58	0	0	0	96	0	0	0	630	0	8	0	30	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	
Sing Buri			0	0	0	0	12	0	0	0	91	0	0	0	198	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Saraburi			0	0	0	0	39	0	0	0	196	0	0	0	309	0	0	0	106	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Nakhon Nayok			0	0	0	0	8	0	0	0	154	0	0	0	278	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ZONE 6			0	0	0	0	457	0	0	0	1374	0	3	0	4719	11	41	0	356	0	1	0	1	0	0	0	18	0	0	0	0	8	0	0	2	0	0	0	0
Ratchaburi			0	0	0	0	74	0	0	0	255	0	1	0	587	0	0	0	57	0	0	0	1	0	0	0	5	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	
Kanchanaburi			0	0	0	0	56	0	0	0	179	0	0	0	898	0	0	0	151	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	
Suphan Buri			0	0	0	0	59	0	0	0	116	0	0	0	387	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nakhon Pathom			0	0	0	0	73	0	0	0	228	0	1	0	1522	0	34	0	73	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	
Samut Sakon			0	0	0	0	2	0	0	0	12	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Samut Songkhram			0	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0	0	124	10	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Phetchaburi			0	0	0	0	25	0	0	0	31	0	0	0	347	1	0	0	15	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Prachuap Khiri Khan			0	0	0	0	166	0	0	0	549	0	1	0	846	0	7	0	39	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	
ZONE 7			0	0	0	0	468	0	1	0	2250	1	7	0	8559	33	39	0	534	0	0	0	0	0	0	29	1	0	0	0	15	0	0	26	1	0	0	0	
Samut Prakan			0	0	0	0	121	0	0	0	371	0	0	0	3617	0	0	0	282	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	
Chon Buri			0	0	0	0	103	0	0	0	268	0	2	0	1258	21	24	0	39	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	3	0	0	1	0	0	0	0	
Rayong			0	0	0	0	38	0	0	0	333	0	0	0	508	1	0	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Chanthaburi			0	0	0	0	92	0	0	0	514	0	0	0	832	10	0	64	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	1	0	0	0	25	1	0	0	0	
Trat			0																																				

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนผู้ป่วยและตายด้วยโรคที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา รายจังหวัด ประเทศไทย สัปดาห์ที่ 39 พ.ศ. 2564 (26 กันยายน-2 ตุลาคม 2564)

TABLE 2 Reported cases and deaths of diseases under surveillance by province, Thailand, 39th week 2021 (September 26-October 2, 2021)

(CHOLERA, HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE (HFMD), FOOD POISONING, PNEUMONIA (ADMITTED), INFLUENZA, MENINGOCOCCAL MENINGITIS, ENCEPHALITIS, PERTUSSIS, MEASLES, LEPTOSPIROSIS)

REPORTING AREAS			CHOLERA			HFMD			FOOD POISONING			PNEUMONIA*			INFLUENZA			MENINGOCOCCAL*			ENCEPHALITIS			PERTUSSIS			MEASLES			LEPTOSPIROSIS									
			Cum.2021	Current wk.		Cum.2021	Current wk.		Cum.2021	Current wk.		Cum.2021	Current wk.		Cum.2021	Current wk.		Cum.2021	Current wk.		Cum.2021	Current wk.		Cum.2021	Current wk.		Cum.2021	Current wk.		Cum.2021	Current wk.								
C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D								
NORTH-EASTERN REGION																																							
ZONE 7																																							
0	0	0	0	0	0	4892	0	6	0	23583	0	199	0	47133	10	367	0	3215	0	7	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	133	0	3	0				
Khon Kaen																																							
0	0	0	0	0	0	593	0	1	0	2723	0	55	0	13023	1	94	0	582	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	0	1	0				
Maha Sarakham																																							
0	0	0	0	0	0	143	0	1	0	1001	0	11	0	2169	0	30	0	239	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0				
Roi Et																																							
0	0	0	0	0	0	314	0	0	0	2775	0	35	0	3624	0	52	0	164	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0				
Kalasin																																							
0	0	0	0	0	0	110	0	0	0	766	0	8	0	1223	0	12	0	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0				
ZONE 8																																							
0	0	0	0	0	0	995	0	0	0	2303	0	10	0	5868	0	32	0	303	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0				
Bungkan																																							
0	0	0	0	0	0	106	0	0	0	220	0	0	0	405	0	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0				
Nong Bua Lam Phu																																							
0	0	0	0	0	0	74	0	0	0	103	0	2	0	474	0	11	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0			
Udon Thani																																							
0	0	0	0	0	0	158	0	0	0	672	0	5	0	1318	0	6	0	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Loei																																							
0	0	0	0	0	0	133	0	0	0	304	0	0	0	1350	0	3	0	82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0			
Nong Khai																																							
0	0	0	0	0	0	125	0	0	0	425	0	3	0	629	0	2	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0				
Sakon Nakhon																																							
0	0	0	0	0	0	122	0	0	0	244	0	0	0	783	0	3	0	50	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Nakhon Phanom																																							
0	0	0	0	0	0	277	0	0	0	335	0	0	0	909	0	7	0	67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0			
ZONE 9																																							
0	0	0	0	0	0	1463	0	0	0	5691	0	38	0	9824	0	57	0	775	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0		
Nakhon Ratchasima																																							
0	0	0	0	0	0	921	0	0	0	1937	0	27	0	3155	0	27	0	258	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Buri Ram																																							
0	0	0	0	0	0	213	0	0	0	1899	0	1	0	3375	0	2	0	322	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Surin																																							
0	0	0	0	0	0	59	0	0	0	1206	0	2	0	1527	0	3	0	121	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Chaiyaphum																																							
0	0	0	0	0	0	270	0	0	0	649	0	8	0	1767	0	25	0	74	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
ZONE 10																																							
0	0	0	0	0	0	1274	0	5	0	8316	0	86	0	18418	9	184	0	1555	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	0	0	0	0		
Si Sa Ket																																							
0	0	0	0	0	0	120	0	1	0	2498	0	31	0	5068	2	63	0	240	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0		
Ubon Ratchathani																																							
0	0	0	0	0	0	727	0	4	0	4169	0	37	0	9723	7	83	0	1047	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0		
Yasothon																																							
0	0	0	0	0	0	184	0	0	0	399	0	4	0	1452	0	13	0	184	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0		
Amnat Charoen																																							
0	0	0	0	0	0	128	0	0	0	494	0	3	0	1335	0	13	0	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Mukdahan																																							
0	0	0	0	0	0	115	0	0	0	756	0	11	0	840	0	12	0	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Southern Region																																							
0	0	0	0	0	0	3339	0	1	0	2143	0	11	0	13707	27	115	0	1343	0	2	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	61	0	0	0	0	
ZONE 11																																							
0	0	0	0	0	0	1922	0	0	0	1191	0	1	0	6323	22	12	0	834	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	0	0	0	0	
Nakhon Si Thammarat																																							
0	0	0	0	0	0	683	0	0	0	330	0	0	0	1337	0	0	0	383	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0		
Krabi																																							
0	0	0	0	0	0	66	0	0	0	110	0	1	0	893	0	0	0	176	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	
Phangnga																																							
0	0	0	0	0	0	94	0	0	0	92	0	0	0	273	0	3	0	85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Phuket																																							
0	0	0	0	0	0	131	0	0	0	84	0	0	0	751	0	8	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Surat Thani																																							
0	0	0	0	0	0	742	0	0	0	275	0	0	0	1611	21	0	0	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Ranong																																							
0	0	0	0	0	0	88	0	0	0	249	0	0	0	551	0	0	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Chumphon																																							
0	0	0	0	0	0	118	0	0	0	51	0	0	0	907	1	1	0	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
ZONE 12																																							
0	0	0	0	0	0	1417	0	1	0	952	0	10	0	7384	5	103	0	509	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	0	0	0	0
Songkhla																																							
0	0	0	0	0	0	518	0	1	0	573	0	10	0	2508	0	84	0	131	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Satun																																							
0	0	0	0	0	0	118	0	0	0	62	0	0	0	353	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Trang																																							
0	0	0	0	0	0	129	0	0	0	97	0	0	0	407	0	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Phatthalung																																							
0	0	0	0	0	0	323	0	0	0	66	0	0	0	772	5	5	0	51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Pattani																																							
0	0	0	0	0	0	63	0	0	0	89	0	0	0	1110	0	3	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Yala																																							
0	0	0	0	0	0	90	0	0	0	48	0	0	0	1199	0	11	0	43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Narathiwat																																							
0	0	0	0	0	0	176	0	0	0	17	0	0	0	1035	0	0	0	222	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

* หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้รับการยืนยันแล้ว ส่วนที่ยังไม่ได้รับการยืนยันจากห้องปฏิบัติการ

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร: รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Central Region* เขตภาคกลางนับรวมจังหวัดชัยนาท "PNEUMONIA" = PNEUMONIA (ADMITTED) "MENINGOCOCCAL" = MENINGOCOCCAL MENINGITIS

* 0 = No case

C = Cases

D = Deaths

CUM. = Cumulative year-to-date counts

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ป่วยและตายสงสัยด้วยโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2564 (1 มกราคม-6 ตุลาคม 2564)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Province, Thailand, 2021 (January 1–October 6, 2021)

REPORTING AREAS	2021														CASE	CASE	POP.
	DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS)														RATE PER	FATALITY	DEC. 31, 2020
	JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC	TOTAL	TOTAL	100,000.00	RATE	
	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	D	POP.	(%)	
Total	1038	761	698	449	1032	1427	901	767	499	4	0	0	7576	6	11.39	0.08	66,486,458
Northern Region	129	97	121	128	461	647	462	310	148	0	0	0	2503	2	20.66	0.08	12,117,744
ZONE 1	49	24	30	70	220	313	270	177	62	0	0	0	1215	1	20.62	0.08	5,891,985
Chiang Mai	18	14	14	8	16	47	68	54	9	0	0	0	248	0	14.00	0.00	1,771,499
Lamphun	2	2	0	0	0	6	1	0	0	0	0	0	11	0	2.71	0.00	405,515
Lampang	1	0	3	6	8	18	2	2	1	0	0	0	41	0	5.54	0.00	740,600
Phrae	1	0	1	0	2	2	1	2	0	0	0	0	9	0	2.03	0.00	443,408
Nan	0	0	1	24	35	20	5	10	5	0	0	0	100	0	20.89	0.00	478,608
Phayao	1	0	4	0	1	5	4	1	3	0	0	0	19	0	4.01	0.00	473,786
Chiang Rai	7	0	3	15	88	82	63	23	24	0	0	0	305	1	23.55	0.33	1,295,217
Mae Hong Son	19	8	4	17	70	133	126	85	20	0	0	0	482	0	170.11	0.00	283,352
ZONE 2	46	32	46	39	185	266	152	102	64	0	0	0	932	1	26.11	0.11	3,570,128
Uttaradit	8	5	7	10	29	45	19	28	21	0	0	0	172	1	37.86	0.58	454,252
Tak	15	9	18	13	84	165	93	33	16	0	0	0	446	0	67.56	0.00	660,147
Sukhothai	5	12	13	6	30	19	16	17	19	0	0	0	137	0	22.98	0.00	596,165
Phitsanulok	14	4	2	8	35	18	16	22	8	0	0	0	127	0	14.66	0.00	866,068
Phetchabun	4	2	6	2	7	19	8	2	0	0	0	0	50	0	5.03	0.00	993,496
ZONE 3	34	42	50	19	59	80	52	39	26	0	0	0	401	0	13.44	0.00	2,983,068
Chai Nat	0	1	5	0	3	12	12	8	4	0	0	0	45	0	13.74	0.00	327,437
Nakhon Sawan	26	27	18	7	23	21	17	11	13	0	0	0	163	0	15.35	0.00	1,061,926
Uthai Thani	2	0	0	3	15	8	3	7	7	0	0	0	45	0	13.68	0.00	329,026
Kamphaeng Phet	3	7	8	4	8	8	13	13	2	0	0	0	66	0	9.08	0.00	726,836
Phichit	3	7	19	5	10	31	7	0	0	0	0	0	82	0	15.25	0.00	537,843
Central Region*	696	474	406	197	285	313	144	138	149	1	0	0	2803	1	12.25	0.04	22,879,997
Bangkok	370	230	187	64	107	113	52	48	70	0	0	0	1241	0	21.88	0.00	5,671,457
ZONE 4	73	53	56	14	15	34	16	10	7	0	0	0	278	0	5.17	0.00	5,381,695
Nonthaburi	39	23	12	6	4	6	0	2	1	0	0	0	93	0	7.41	0.00	1,255,840
Pathum Thani	14	7	11	1	2	13	4	1	0	0	0	0	53	0	4.59	0.00	1,154,848
P.Nakhon S.Ayutthaya	11	6	7	3	4	4	0	1	4	0	0	0	40	0	4.89	0.00	818,815
Ang Thong	0	0	0	3	3	5	9	1	0	0	0	0	21	0	7.49	0.00	280,246
Lop Buri	3	12	6	0	2	3	1	5	2	0	0	0	34	0	4.49	0.00	757,145
Sing Buri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	208,912
Saraburi	6	5	17	1	0	0	0	0	0	0	0	0	29	0	4.49	0.00	645,468
Nakhon Nayok	0	0	3	0	0	3	2	0	0	0	0	0	8	0	3.07	0.00	260,421
ZONE 5	126	94	70	57	83	83	35	54	60	0	0	0	662	1	12.39	0.15	5,344,807
Ratchaburi	26	27	12	10	27	37	15	29	10	0	0	0	193	0	22.10	0.00	873,310
Kanchanaburi	22	9	4	6	6	5	6	1	3	0	0	0	62	1	6.93	1.61	894,338
Suphan Buri	25	25	15	9	3	0	0	0	0	0	0	0	77	0	9.09	0.00	847,526
Nakhon Pathom	33	18	27	24	38	29	7	21	33	0	0	0	230	0	25.04	0.00	918,542
Samut Sakhon	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0.52	0.00	581,334
Samut Songkhram	1	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	3.10	0.00	193,548
Phetchaburi	11	7	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	21	0	4.33	0.00	484,743
Prachuap Khiri Khan	6	3	9	8	8	12	7	3	14	0	0	0	70	0	12.69	0.00	551,466
ZONE 6	127	96	88	62	77	71	29	18	8	1	0	0	577	0	9.38	0.00	6,154,601
Samut Prakan	17	26	31	12	8	4	5	4	3	0	0	0	110	0	8.24	0.00	1,335,742
Chon Buri	70	31	34	30	25	44	10	10	5	1	0	0	260	0	16.81	0.00	1,546,873
Rayong	22	23	20	14	24	8	5	2	0	0	0	0	118	0	16.19	0.00	729,035
Chanthaburi	2	0	0	0	2	4	5	1	0	0	0	0	14	0	2.61	0.00	537,097
Trat	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0.87	0.00	229,936
Chachoengsao	5	2	1	3	4	2	3	1	0	0	0	0	21	0	2.93	0.00	717,561
Prachin Buri	3	7	2	2	1	2	0	0	0	0	0	0	17	0	3.45	0.00	493,159
Sa Kaeo	6	7	0	1	13	7	1	0	0	0	0	0	35	0	6.19	0.00	565,198

ตารางที่ 3 (ต่อ) จำนวนผู้ป่วยและตายสงสัยด้วยโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2564 (1 มกราคม-6 ตุลาคม 2564)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Province, Thailand, 2021 (January 1–October 6, 2021)

REPORTING AREAS	2021														CASE	CASE	POP.
	DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS)														RATE PER	FATALITY	DEC. 31, 2020
	JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC	TOTAL	TOTAL	100,000.00	RATE	
	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	D	POP.	(%)	
NORTH-EASTERN REGION	80	93	110	83	214	347	222	236	178	3	0	0	1566	2	7.11	0.13	22,014,740
ZONE 7	15	24	27	17	59	120	63	102	80	1	0	0	508	0	10.04	0.00	5,057,831
Khon Kaen	5	14	12	9	22	23	9	4	5	0	0	0	103	0	5.71	0.00	1,804,384
Maha Sarakham	2	4	4	1	8	13	14	23	7	0	0	0	76	0	7.89	0.00	962,856
Roi Et	5	3	6	4	19	49	29	48	46	0	0	0	209	0	16.00	0.00	1,306,210
Kalasin	3	3	5	3	10	35	11	27	22	1	0	0	120	0	12.19	0.00	984,381
ZONE 8	3	4	6	10	47	88	64	27	24	0	0	0	273	1	4.91	0.37	5,559,986
Bungkan	0	0	0	5	9	1	0	0	0	0	0	0	15	0	3.54	0.00	424,016
Nong Bua Lam Phu	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0.20	0.00	512,449
Udon Thani	2	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	6	0	0.38	0.00	1,586,656
Loei	1	3	4	1	4	16	5	4	0	0	0	0	38	0	5.91	0.00	642,862
Nong Khai	0	0	0	0	2	7	1	0	3	0	0	0	13	0	2.49	0.00	522,207
Sakon Nakhon	0	1	0	1	23	32	26	8	6	0	0	0	97	0	8.41	0.00	1,152,835
Nakhon Phanom	0	0	2	2	8	31	31	14	15	0	0	0	103	1	14.33	0.97	718,961
ZONE 9	40	35	49	34	73	79	44	39	29	1	0	0	423	1	6.24	0.24	6,778,372
Nakhon Ratchasima	13	23	29	14	9	13	5	5	4	1	0	0	116	1	4.38	0.86	2,647,663
Buri Ram	1	1	2	3	5	17	4	6	2	0	0	0	41	0	2.57	0.00	1,595,299
Surin	25	10	18	13	47	43	33	27	21	0	0	0	237	0	16.96	0.00	1,397,343
Chaiyaphum	1	1	0	4	12	6	2	1	2	0	0	0	29	0	2.55	0.00	1,138,067
ZONE 10	22	30	28	22	35	60	51	68	45	1	0	0	362	0	7.84	0.00	4,618,551
Si Sa Ket	2	6	12	5	7	13	8	41	24	0	0	0	118	0	8.01	0.00	1,472,934
Ubon Ratchathani	15	21	14	14	21	38	31	15	15	1	0	0	185	0	9.86	0.00	1,876,347
Yasothon	4	2	2	0	2	2	7	6	4	0	0	0	29	0	5.39	0.00	538,013
Amnat Charoen	0	0	0	2	4	1	3	6	0	0	0	0	16	0	4.23	0.00	378,530
Mukdahan	1	1	0	1	1	6	2	0	2	0	0	0	14	0	3.97	0.00	352,727
Southern Region	133	97	61	41	72	120	73	83	24	0	0	0	704	1	7.43	0.14	9,473,977
ZONE 11	82	64	32	26	49	76	57	64	12	0	0	0	462	0	10.29	0.00	4,487,837
Nakhon Si Thammarat	18	15	13	13	9	8	4	8	0	0	0	0	88	0	5.64	0.00	1,561,179
Krabi	18	14	3	3	3	7	4	7	0	0	0	0	59	0	12.41	0.00	475,239
Phangnga	11	6	0	0	1	2	1	4	1	0	0	0	26	0	9.68	0.00	268,513
Phuket	2	0	3	0	4	7	7	0	0	0	0	0	23	0	5.56	0.00	413,397
Surat Thani	5	2	0	0	1	4	1	2	0	0	0	0	15	0	1.41	0.00	1,065,756
Ranong	20	10	6	3	11	21	11	15	0	0	0	0	97	0	50.36	0.00	192,619
Chumphon	8	17	7	7	20	27	29	28	11	0	0	0	154	0	30.13	0.00	511,134
ZONE 12	51	33	29	15	23	44	16	19	12	0	0	0	242	1	4.85	0.41	4,986,140
Songkhla	15	13	13	7	4	13	7	10	9	0	0	0	91	0	6.34	0.00	1,434,298
Satun	2	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	6	0	1.86	0.00	322,580
Trang	4	3	2	1	0	12	3	3	0	0	0	0	28	1	4.35	3.57	643,140
Phatthalung	2	0	2	0	3	2	1	1	1	0	0	0	12	0	2.29	0.00	524,955
Pattani	10	1	4	1	6	2	1	1	2	0	0	0	28	0	3.88	0.00	721,591
Yala	11	4	1	1	1	3	1	1	0	0	0	0	23	0	4.30	0.00	534,328
Narathiwat	7	12	7	5	9	11	3	0	0	0	0	0	54	0	6.71	0.00	805,248

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาของจังหวัดในแต่ละสัปดาห์, กลุ่มสารสนเทศทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้จากรายงานเร่งด่วน จากผู้ป่วยกรณีที่เป็น Suspected, Probable และ Confirmed เป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

เมื่อมีผลตรวจยืนยันจากห้องปฏิบัติการ

Central Region* เขตภาคกลางนับรวมจังหวัดชัยนาท

C = Cases

D = Deaths

พยากรณ์โรคและภัยสุขภาพ รายสัปดาห์

ฉบับที่ 35/2564 วันที่ 3 - 9 ตุลาคม 2564

โรคเมลิออยโดสิส

การพยากรณ์โรคและภัยสุขภาพของสัปดาห์นี้ คาดว่าในช่วงนี้จะมีโอกาสพบผู้ป่วยโรคเมลิออยโดสิสเพิ่มขึ้น เนื่องจากโรคนี้พบมากในช่วงฤดูฝน โดยผู้ป่วยมักได้รับเชื้อที่อยู่ในดินและน้ำ สามารถติดต่อได้ 3 ทาง คือ 1.ผ่านทางบาดแผลบนผิวหนัง 2.หายใจเอาฝุ่นจากดินหรือน้ำที่มีเชื้อเจือปนอยู่เข้าไป 3.ดื่มหรือกินอาหารที่ปนเปื้อนเชื้อเข้าไป หลังติดเชื้อประมาณ 1-21 วันจะมีการเจ็บป่วย แต่บางรายอาจนานเป็นปีขึ้นอยู่กับปริมาณเชื้อที่ได้รับและภูมิคุ้มกันของแต่ละคน และจะมีอาการหลากหลาย เช่น มีไข้สูง มีผื่นที่ผิวหนัง มีอาการทางระบบทางเดินหายใจ บางรายพบอาการทางระบบประสาทร่วมด้วย อาจติดเชื้อเฉพาะที่หรือติดเชื้อแล้วแพร่กระจายทั่วทั้งอวัยวะก็ได้ ส่วนใหญ่จะเริ่มจากอาการไข้เป็นหลัก จึงทำให้วินิจฉัยโรคได้ยาก ต้องอาศัยการตรวจเพาะเชื้อทางห้องปฏิบัติการเป็นหลัก เพื่อใช้ประกอบการตรวจวินิจฉัยและรักษา

กรมควบคุมโรค ขอแนะนำผู้ที่มีความเสี่ยงติดเชื้อโรคเมลิออยโดสิส ได้แก่ 1.ผู้ที่มีบาดแผลให้หลีกเลี่ยงการเดินลุยน้ำย่ำโคลนหรือสัมผัสดินและน้ำโดยตรง หากจำเป็นขอให้สวมรองเท้าบูท ถุงมือยาง กางเกงขายาวหรือชุดลุยน้ำและรีบทำความสะอาดร่างกายด้วยน้ำสะอาดและสบู่ 2.หากมีบาดแผลที่ผิวหนัง ควรรีบทำความสะอาดด้วยยาฆ่าเชื้อ และหลีกเลี่ยงการสัมผัสดินและน้ำจนกว่าแผลจะแห้งสนิท 3.ทานอาหารปรุงสุก ดื่มน้ำดื่มสุก 4.หลีกเลี่ยงการสัมผัสมูลสุนัข และการอยู่ท่ามกลางสายฝน สอบถามเพิ่มเติมได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร. 1422

DDC
กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

สำนักสื่อสารความเสี่ยง
และพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
Bureau of Risk Communication
and Health Behavior Development

Google Play App Store

สายด่วน
กรมควบคุมโรค
1422

สมัครและติดตามรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ : https://wesr-doe.moph.go.th/wesr_new/

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

ปีที่ 52 ฉบับที่ 39 : 8 ตุลาคม 2564 Volume 52 Number 39: October 8, 2021

กำหนดออก : รายสัปดาห์

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายัง กลุ่มเผยแพร่วิชาการ กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

E-mail: weekly.wesr@gmail.com, panda_tid@hotmail.com

จัดทำโดย

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ชั้น 3 อาคาร 10 ตึกกรมควบคุมโรค ถนนติวานนท์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000 โทร. 0-2590-3805
Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health, Tel (66) 2590-3805
Floor 3, Building 10, Department of Disease Control, Tiwanon Road, Mueang Nonthaburi District, Nonthaburi Province, Thailand, 11000